

УДК 811.111'371

DOI: [https://doi.org/10.18524/2307–4604.2023.2\(51\).296820](https://doi.org/10.18524/2307–4604.2023.2(51).296820)

ФРЕЙМОВА СТРУКТУРА КОНЦЕПТУ «SECRET» У ХУДОЖНЬОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

Грігорян А. І.

викладач

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ORCID 0000–0003–0346–8912

Стаття присвячена дослідженню фреймової структури концепту «secret» на матеріалі англomовних художніх творів. Центральним поняттям у когнітивній лінгвістиці є концепт. Концепт — це ментальна репрезентація знання про певний об'єкт, явище, властивість чи дію. Існують різні типи структур представлення знань: уявлення, схема, картина, фрейм, сценарій, гештальт. Саме фрейми дозволяють когнітивно представляти знання про світ. Фрейм є структурою даних для представлення стереотипної ситуації, тому дана розвідка зосереджена саме на фреймовій репрезентації досліджуваного концепту.

*Аналіз словникових дефініцій концепту секрет дозволив виокремити такі концептуальні ознаки як відомість вузькому колу, конфіденційність (вербалізується лексемами *known by few people; shared confidentially with a few; should not be told to others; kept hidden*); метод досягнення мети/успіху (*method for doing sth well; best way of achieving something*); щось таємниче, незрозуміле/те, що складно пояснити (*mystery; cannot be explained/understood; unrevealed*).*

Різноманітні аспекти концепту «секрет» репрезентовані предметними фреймами (наявність свого або чужого секрету; приховування або розголошення секрету; існування секрету в певному соціальному середовищі; обговорення секрету; секрет у якості сюрпризу, або, навпаки, ганебної інформації), акціональними фреймами (повідомляти про секрет; приховувати секрет; вимагати розкрити секрет; обіцяти зберегти секрет), а також посесивними фреймами (володіти секретом).

У результаті аналізу персонажного мовлення англomовних романів, було виділено такі фреймові вузли концепту «секрет»: з боку агенса: збереження секрету (необхідність зберігати секрет, захист секрету через брехню) та розкриття секрету (через ситуативну необхідність, власну емоційність, бажання вихвалитися власною обізнаністю, випадкове розкриття секрету, використання «секретного» знання як натяків або застережень), з боку пацієнса: вимога розкрити секрет (випитування секрету у співрозмовника та вимога уникати секретів) та обіцянка зберігати секрет.

Ключові слова: когнітивна лінгвістика, концепт, фреймова сітка, фреймові вузли, домен, секрет.

THE FRAME STRUCTURE OF THE CONCEPT “SECRET” IN ENGLISH LITERARY DISCOURSE

Grigorian A.

Lecturer of the Department

Odesa I. I. Mechnikov National University

The article is focused on the study of the frame structure of the concept of secret based on English-language literary fiction. A concept is a mental representation of knowledge about a certain object, phenomenon, feature, or action. There are different types of knowledge representation structures: mental model, scheme, image, frame, scenario, gestalt. It is the frame that allows us to cognitively represent knowledge about the world. A frame is a structure of information used to represent a stereotypical situation, which is why this study focuses on the frame representation of the analyzed concept.

The analysis of the dictionary definitions of the concept of secret has enabled us to identify the following conceptual features: information known to a narrow circle, confidentiality (verbalized by the lexemes — known by few people; shared confidentially with a few; should not be told to others; kept hidden); method for achieving a goal/success (method for doing sth well; the best way of achieving something); something mysterious, incomprehensible/something that is difficult to explain (mystery; cannot be explained/understood; unrevealed).

Various aspects of the concept of secret are represented by subject frames (possessing one's own or someone else's secret; concealing or disclosing a secret; the existence of a secret in a certain social setting; discussing a secret; a secret as a surprise, or, by contrast, as shameful information), action frames (to report a secret; to hide a secret; to demand to reveal a secret; to promise to keep a secret), as well as by possessive frames (to possess a secret).

The analysis of the characters' speech in English-language novels has been helpful to unveil the following frame units of the concept secret: on the part of the subject: keeping a secret (the need to keep a secret, the protection of a secret by lying) and disclosure of a secret (due to situational necessity, one's own emotional nature, the desire to show off one's own knowledge, accidental disclosure of a secret, the use of “secret” knowledge as hints or warnings); on the part of the object: the demand to disclose a secret (asking the interlocutor for a secret and the requirement to avoid secrets) and the promise to keep a secret.

Key words: cognitive linguistics, concept, frame structure, frame units, domain, secret.

Вступ. Пропонована розвідка присвячена питанню способів моделювання вербалізованих структур знань, яке є одним із ключових у когнітивній лінгвістиці.

Вивчення фреймової репрезентації знань має усталені традиції (Р. Абельсон, С. А. Жаботинська, М. Мінський, Н. В. Таценко,

Ч. Філлмор, Р. Шенк та ін.), що у поєднанні з відомою теоретичною базою для створення та застосування лінгвістичних корпусів (П. Бейкер, Е. Вільсон, Е. Гарді, Т. Макінері та ін.) уможливило їхнє комбінування з метою фреймового моделювання концептів на сформованому паремійному корпусі текстів. Водночас з позицій когнітивної лінгвістики важливим вважається питання, яким чином можливо сконструювати фреймову модель концепту СЕКРЕТ на матеріалі художнього персонажного мовлення, що зумовлює *актуальність* пропонуваної розвідки.

Об'єктом дослідження є концептуальні структури та когнітивні операції, а також способи їхньої маніфестації в англomовному художньому дискурсі.

Предметом дослідження є фреймова структура концепту SECRET, а також способи її маніфестації в англomовному художньому дискурсі.

Метою розвідки є встановлення фреймової репрезентації концепту SECRET в англomовному художньому дискурсі.

Методи дослідження. Методи, які вживають у когнітивній лінгвістиці, об'єднані у межах поняття «концептуальний аналіз». Останній є логічним продовженням семантичного аналізу, розробленого у традиційній лінгвістиці, що спрямований на експлікацію семантичної структури номінативної одиниці. В якості концептуальних схем наразі використовуються вербальні структури, вузли яких наділені узагальненим значенням, що відповідає основним категоріям мислення.

Результати та обговорення. Сучасна когнітивна лінгвістика постає наукою, яка вивчає способи отримання, обробки, зберігання та використання вербалізованих знань. Це — знання про мову як таку, а також про відображену за її допомогою картину світу. Під картиною світу у найбільш загальному сенсі розуміють упорядковану сукупність знань про дійсність, що сформувалася в суспільній, груповій або індивідуальній свідомості (Голубовська, 2004; Кононенко, 2006; Ніконова, 2007; Федонюк, 2010; Слухай, 2011; Мартинюк, 2012). Картина світу, у свою чергу, поділяється на такі види як об'єктивно існуюча, когнітивна та мовна картини світу. Об'єктивно існуюча картина світу виступає об'єктом пізнавальної діяльності людини, унаслідок чого в індивідуальній або колективній свідомості формується когнітивна картина світу як ментальний образ дійсності, результат безпосереднього чуттєвого та раціонального світосприйняття. Найбільш значущі елементи когнітивної картини світу знаходять своє відображення

у мовній картині світу, під якою розуміють всю інформацію про зовнішній і внутрішній світ, що закріплюється у живій розмовній мові. Мовна картина світу виступає опосередкованою картиною світу, оскільки вона лише вербально фіксує існуючі в людській свідомості результати осмислення фактів реальної дійсності та омовлює так звані концепти.

Концепт є одним із центральних понять когнітивної лінгвістики, проте єдиного визначення концепту не існує. Складність у трактуванні поняття концепту зумовлена кількома обставинами. По-перше, концепт є міждисциплінарним утворенням і використовується в багатьох науках. По-друге, власне феномен самого концепту є складним і багатовимірним. У зв'язку з цим концепти на сучасному етапі вивчаються з позицій психологічного, логічного, філософського, культурологічного та інтегративного підходів (Селіванова, 2004; Приходько, 2008; Качмар, 2010; Радзівська, 2010; Воробйова, 2011).

Водночас термін «концепт» використовується також в окремих галузях сучасного мовознавства — лінгвокультурології та когнітивній лінгвістиці. У кожній з них термін отримує власну інтерпретацію, що зумовлює певну тенденцію розмежовувати когнітивний і лінгвокультурологічний підходи до визначення концепту. У відповідності з когнітивним напрямом (Полюжин, 2002; Селіванова, 2006; Івашенко, 2006; Вільчинська, 2007) концепт розглядається у рамках понять знання та пізнання і визначається як ментальне утворення, своєрідний фокус знань про світ, когнітивну структуру, що охоплює різно-субстратні одиниці оперативної свідомості.

З позицій пропонованого дослідження заслуговує на увагу питання визначення фрейму як різновиду концепту. Так, М. Мінський вважає фрейм особливою структурою даних для когнітивної репрезентації стереотипних ситуацій у рамках загального контексту знань про світ, тобто мінімально структурованою необхідною інформацією, яка однозначно визначає певний клас предметів. Ч. Філлмор використовує поняття фрейму на позначення системи концептів, пов'язаних таким чином, що для розуміння кожного з них важливо розуміти цілісну структуру, до складу якої вони входять. У свою чергу, М. М. Болдирев розуміє фрейм як одиницю знань, яка організована навколо концепту і містить у собі дані про суттєве, типове і можливе для цього концепту в рамках певної культури. О. А. Селіванова відзначає, що фрейм у когнітивній лінгвістиці застосовується для фіксації вербаль-

но-невербальної інформації у вигляді структури інформаційних даних, у якій відображені набуті емпіричним шляхом знання про певну стереотипну ситуацію і про текст, який її описує (Селіванова, 2006). Зазначені дефініції зумовлюють інтерпретацію фрейму як певну універсальну категорію, що об'єднує різноманітні знання людини та її досвід; упорядковану репрезентацію певної ситуації дійсності; структуру, що вміщує в собі мовні та позамовні знання про поняття або стереотипну ситуацію.

Будь-який фрейм (за М. Мінським) графічно репрезентується як мережа вузлів та зв'язків між вузлами (Минский, 1979: 87). Серед вузлів фрейму виокремлюються поняття та слоти. Поняття є вершинними вузлами, являючи собою основні, незмінні елементи фрейму. Рівень, що містить поняття, умовно називається верхнім, або ядром фрейму. Нижчий рівень складається із вузлів, інформація в яких є непостійною, тобто змінною в залежності від ситуації. Такі вузли називаються слотами, терміналами або периферією. Основу для розуміння стереотипної ситуації задають поняття, які за допомогою зв'язків-пропозицій з'єднуються зі слотами. Конкретизуючи слоти й узгоджуючи їх із поняттями, можна дійти до розуміння цілком визначеної ситуації.

Фрейм як окремий тип концепту актуалізує питання методології його дослідження. Так, С. А. Жаботинська говорить про доцільність використання тезаурусного методу, який зазвичай застосовується для побудови концептуальних моделей словників-тезаурусів (Жаботинская, 2004: 80). Зокрема для фреймового моделювання концептів вона пропонує використовувати пропозиції п'яти базових фреймів (предметного, акціонального, посесивного, ідентифікаційного та компаративного), що представлені відповідними схемами.

Як зазначає Жаботинська, рівні організації концептуальної міжфреймової мережі з'являються в результаті застосування двох основних когнітивних операцій: операції специфікації, тобто конкретизації вузлів мережі (слотів) та відносин між ними (кожен із вузлів мережі, виступаючи в ролі домену для певного концепту, є ментальним простором зі своєю власною структурою, виявлення якої є одним із завдань концептуального аналізу) та операції концептуальної інтеграції (домен включає кілька вузлів міжфреймової мережі та зв'язки між ними, які специфіковані різною мірою) (Жаботинська, 2011).

Когнітивні лінгвісти вживають поняття «фрейм» під час роботи з аналізом деривації ідіоматичного значення лексем. Вони розуміють фрейм як певну концептуальну одиницю, яка безпосередньо впливає на значення ідіоматичних виразів (Петрик, 2012; Заньковська, 2013; Врублевська, 2014; Краціло, 2014; Степанов, 2015).

У разі моделювання концепту в вигляді міжфреймового утворення, яке інтегрує п'ять базових фреймів (предметний, акціональний, таксономічний, посесивний і компаративний (Жаботинская, 1997), його характеризують, відповідно, за кількісними, якісними, буттєвими, локативними та темпоральними параметрами (предметний фрейм), з позицій дій, що їх він виконує (акціональний фрейм), за його таксономічними та посесивними характеристиками (таксономічний, посесивний фрейми), а також за його участю в метафоричних зв'язках подібності (компаративний фрейм).

Як зазначає Р. Ленекер, при описі матриці висловлювання недостатньо простого перерахування доменів, що його конституюють. Для значення мовної одиниці важливо також те, як вони взаємопов'язані один з одним і як забезпечується доступ до них (тобто одні домени можуть бути більш «центральними», «висвіченими», ніж інші) (Langacker, 2000: 73).

Звернімось до словникових дефініцій концепту *секрет*. American Heritage Dictionary подає такі дефініції лексеми *secret*: 1. Something that is kept out of the knowledge or sight of others or is known only to oneself or a few; 2. something that remains beyond understanding or explanation; a mystery; 3. a method or formula for doing or making something well, especially when not widely known; 4. a variable prayer said after the Offertory and before the Preface in the Mass (American Heritage Dictionary, 2015).

Cambridge Dictionary містить такі значення: 1. a piece of information that is only known by one person or a few people and should not be told to others; 2. a fact about a subject that is not known; 3. the particular knowledge and skills needed to do something very well; 4. an important piece of information that only a few people know and that should not be told to anyone else (Cambridge Dictionary, 2013).

Collins Dictionary пропонує наступні визначення: 1. a fact that is known by only a small number of people, and is not told to anyone else; 2. if you say that a particular way of doing things is the secret of achieving something, you mean that it is the best or only way to achieve it; 3. something's

secrets are the things about it which have never been fully explained (Collins Dictionary, 2014).

Отже, згідно з наданими дефініціями, ядровими семами лексеми *секрет* є «конфіденційність», «формула для досягнення успіху», «загадковість».

Фреймова модель концепту СЕКРЕТ відтворена пропозиціями чотирьох предметних фреймів, які інтегрують в собі аспекти секрету: «ДЕЩО (СЕКРЕТ) існує ЯК ІНФОРМАЦІЯ», у той час як окремі ознаки конкретних аспектів секрету репрезентуються пропозиціями чотирьох посесивних фреймів.

Концептуальною базою слова *секрет* є вся асоційована з ним інформація: секрет є *знанням*; ним володіють обрані.

У *предметному фреймі* СЕКРЕТ характеризується за своїми кількісними, якісними, буттєвими, локативними та темпоральними параметрами. Вони представлені в наборі пропозицій, де між предметом і його властивостями встановлюється внутрішньопросторовий зв'язок: СЕКРЕТ *існує*; СЕКРЕТ *є* свій/чужий (якість); СЕКРЕТ *приховується/розголошується* (спосіб буття); СЕКРЕТ *існує* в певному соціальному колі (місце буття); СЕКРЕТ *є* ТОДІ (час обговорення/приховування). Властивості предмета можуть отримати суб'єкту оцінку (СЕКРЕТ інтимний, ганебний, сюрприз).

В *акціональному фреймі* учасники події наділяються аргументними ролями. Вони зумовлені дією агенса та можуть бути описані дієсловами *повідомляє, приховує, вимагає нерозголошення/розкриття: впливає на* («пацієнс/об'єкт»); *повідомляє по секрету* співрозмовнику; *приховує від* співрозмовника (рецепієнта); *вимагає розкриття* секрету (мети або причини); *діє для* (результату, збереження репутації («обличчя»)).

Посесивний фрейм демонструє міжпросторовий зв'язок: ВЛАСНИК СЕКРЕТУ (possessor) ЧИМОСЬ *володіє* — СЕКРЕТ (possessed).

Спостереження над мовленнєвою поведінкою персонажів сучасних англomовних романів, зокрема персонажів, що причетні до якоїсь секретної інформації, дозволяють створити фреймове моделювання концепту SECRET. Фреймова сітка, на нашу думку, складається з наступних фреймових вузлів (доменів) концепту SECRET: 1) з боку агенса (володаря секрету) це **збереження секрету** (необхідність зберігати секрет, захист секрету через брехню) та **розкриття секрету** (через ситуативну необхідність, власну емоційність, бажання

вихвалитися власною обізнаністю, випадкове розкриття секрету, використання «секретного» знання як натяків або застережень), 2) з боку пацієнса — це **вимога розкрити секрет** (випитування секрету у співрозмовника та вимога уникати секретів) та **обіцянка зберігати секрет**.

Звернемося до прикладів. У наступному епізоді батько відмовляється розкрити секрет доньці, тому що він з матір'ю готують сюрприз. Отже спостерігаємо вербалізацію фреймового вузла «необхідність зберігати секрет»:

“No worries, Kats. Your mom and I are fine, unless you know something I don't. Looks like I'm going to be taking a little trip, though.”

“I thought Big Pine was a little trip.”

“A trip from my trip, then. A kind of a business thing.”

“Hmmm. Very mysterious.”

“I'd tell you more, but it's top secret, I'm afraid. At least for now.”

“Daddy, I know you. You don't do top secret. Top secret is not your thing.”

“Don't be so sure. I might surprise you, Kats.” (Cronin, 2005: 25).

“The point remains the same,” she said. “Why on earth should anyone want to murder me?”

У наступному епізоді спостерігаємо вербалізацію вузла «захист власного секрету через брехню». Міс Блекдок приховує свою ідентичність, тому що, якщо виявиться, що вона видає себе за власну сестру, вона не отримає спадщину:

«It's the answer to that that I want you to give me, Miss Blacklog.»

“Well, I can't! That's flat. I've no enemies. As far as I'm aware I've always lived on perfectly good terms with my neighbours. I don't know any guilty secrets about anyone. The whole idea is ridiculous! And if what you're hinting is that Mitzi has something to do with this, that's absurd, too. As Miss Bunner has just told you she was frightened to death when she saw that advertisement in the Gazette. She actually wanted to pack up and leave the house then and there.” (Christie, 2011: 111).

Фреймовий домен «випадкове розкриття секрету» експліковано в епізоді, коли з'ясувалося, що Ребека приховала в магазині джинси з принтом зебри, щоб забрати їх собі під час знижок:

I follow her gaze and freeze. The zebra-print jeans have rolled out from under the curtain. For a moment we all stare at them.

“Gosh!” I manage at last. “There they are!”

“And what exactly are they doing down there?” asks Danielle.

“I don’t know!” I say. “Maybe they..” I swallow, trying to think as quickly as I can. “Maybe..”

“You took them!” says the girl incredulously. “You bloody took them! You wouldn’t let me try them on, and then you hid them!”

“That’s ridiculous!” I say, trying to sound convincing — but I can feel my cheeks flushing a guilty red.

“You little...” The girl breaks off and turns to Danielle. “I want to make an official complaint.” (Kinsella, 2000: 74).

Висновки. Отже, базові фрейми можуть використовуватися як універсальні інструменти для структурування інформації. Структурований фрагмент цієї інформації, яка існує в мисленні імпліцитно, об’єктивується та вербалізується в дискурсі. Результати дослідження свідчать про те, що фреймова сітка концепту SECRET утворена такими фреймовими вузлами: 1) з боку агенса: збереження секрету (необхідність зберігати секрет, захист секрету через брехню) та розкриття секрету (через ситуативну необхідність, власну емоційність, бажання вихвалитися власною обізнаністю, випадкове розкриття секрету, використання «секретного» знання як натяків або застережень), 2) з боку пацієнта: вимога розкрити секрет (випитування секрету у співрозмовника та вимога уникати секретів) та обіцянка зберігати секрет.

Список літератури

- Вільчинська Т. П. Конотація у змістовій структурі концепту. *Наукові записки ТНПУ. Мовознавство*. 2007. № 1 (16). С. 334–336.
- Воробйова О. П. Концептологія в Україні: здобутки, проблеми, прорахунки. *Вісник КНЛУ. Сер.: Філологія*. 2011. № 2. С. 53–63.
- Врублевська Т. В. Концепт та суміжні термінологічні одиниці: поняття, лексичне значення, стереотип. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2014. Вип. 7. С. 16–19.
- Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу : монографія. Київ, 2004. 284 с.
- Жаботинская С. А. Когнитивная лингвистика: принципы концептуального моделирования. *Лингвистичні студії*. 1997. Вип. II. С. 3–11.
- Жаботинская С. А. Концептуальный анализ: фреймовые сети. *Мова*. 2004. № 9. С. 81–92.
- Жаботинська С. А. Лексичні поля й нелінійна динаміка когнітивних структур. *Вісник Львівського університету*. Серія: Філологічна. Львів, 2011. Вип. 52. С. 1–11.
- Заньковська Г. Д. Фреймова структура концепту КОНФЛІКТ. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2013. № 9 (1). С. 222–228.

- Івашенко В. Л. Концептуальна репрезентація фрагментів знання в науково-мистецькій картині світу (на матеріалі української мистецької термінології) : монографія. Київ, 2006. 326 с.
- Качмар О. Ю. Концепт як об'єкт дослідження когнітивної лінгвістики і лінгвокультурології: до постановки проблеми. *Проблеми романо-германської філології*. Ужгород: Ліра, 2010. С. 32–38.
- Кононенко В. І. Концептологія в лінгвістичному аспекті. *Мовознавство*. 2006. № 2–3. С. 111–117.
- Крацило С. О. Концепт у лінгвокогнітивних вимірах. *Сучасний вимір філологічних наук* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції Львів: Наукова філологічна організація Логос, 2014. С. 50–54.
- Мартинюк А. П. Лінгвістична концептологія: методологічні платформи, методики аналізу, перспективи розвитку. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Серія : Філологічні науки. Луцьк : ВНУ, 2012. № 223 (248). С. 81–88.
- Минский М. Фреймы для представления знаний. М. : Энергия, 1979. 151 с.
- Ніконова В. Г. Трагедійна картина світу в поезії Шекспіра : монографія. Дніпропетровськ, 2007. 364 с.
- Петрик Т. В. Фреймова структура концепту «людина» у ченелінг-дискурсі крайона. *Вісник Львівського університету*. Серія: Іноземні мови. 2012. С. 37–41.
- Полюжин М. М. Концепти як співвідносні зі значенням поняття. *Культура народів Причорномор'я*. 2002. № 32. С. 109–111.
- Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивно-дискурсній парадигмі лінгвістики. Запоріжжя : Прем'єр, 2008. 332 с.
- Радзівєвська Т. В. Нариси з концептуального аналізу та лінгвістики тексту. Текст — соціум — культура — мовна особистість : монографія. Київ, 2010. 491 с.
- Селіванова О. Нариси з української фразеології (психологічний та етнокультурний аспекти). К. ; Черкаси : Брама, 2004. 276 с.
- Селіванова О. Сучасна лінгвістика : термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
- Слухай Н. В. Когнітологія та концептологія в лінгвістичному висвітленні : навчальний посібник. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2011. 367 с.
- Степанов В. В. Фреймове моделювання концепту ЖИТТЯ (на матеріалі «Англо-українського фразеологічного словника». *Наукові студії — XXI (культура, освіта — антропоцентричні парадигми і сучасний світ)*. Філософія. Філологія. Педагогіка. Економіка. 2015. Т. 8, № 1. С. 102–120.
- Федонюк В. Є. Мовна картина світу і типологія К. Г. Юнга. *Opera Slavica*. 2010. Т. 20, № 2. С. 43–49.
- American Heritage Dictionary of the English Language. Houghton Mifflin Harcourt, 2015. 2112 p.

Cambridge Advanced Learner's Dictionary. Cambridge University Press, 2013. 1856 p.

Christie A. A murder is announced: A Miss Marple Mystery. William Morrow Paperbacks, 2011. 320 p.

Collins English Dictionary. UK, 2014. 2340 p.

Cronin J. The Summer Guest. Random House Publishing Group, 2005. 384 p.

Kinsella S. The secret dreamworld of a shopaholic. London : Black Swan, 2000. 320 p.

Langacker R. W. A course in cognitive grammar. Manuscript. Preliminary draft. San Diego : UCSD, 2000. 73 p.

References

Vilchinska T. P. (2007). Konotatsiya u zmistovii strukturii kontseptu. Naukovi zapysky TNPU. Movoznavstvo. No.1 (16), 334–336.

Vorobyova O. P. (2011). Kontseptolohiia v Ukraini: zdobutky, problemy, prora-khunky. Visnyk KNLU. Ser. Filolohiia, 53–63.

Vrublevska T. V. (2014). Kontsept ta sumizhni terminolohichni odynitsi: poniattia, leksychni znachennia, stereotyp. Aktualni problemy filolohii ta perekladoznavstva. 2014. Vyp.7, 16–19.

Holubovska I. O. (2004). Etnichni osoblyvosti movnykh kartin svitu: monohrafiia. Kyiv, 284.

Zhabotinskaia S. A. (1997). Kohnityvnaia linhvistyka: pryntsypy kontseptualnoho modeliuвання. Linhvistychni studii. Vyp. II, 3–11.

Zhabotinskaia S. A. (2004). Kontseptualnyi analiz: freimovie seti. Mova. No.9, 81–92.

Zhabotinska S. A. (2011). Leksychni polia i neliniina dynamika kohnityvnykh struktur. Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii filolohichna. Vyp. 52. Lviv, 1–11.

Zankovska H. D. (2013). Freimova struktura kontseptu KONFLIKT. Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka, 222–228.

Ivashchenko V. L. (2006). Kontseptualna reprezentatsiia frahmentiv znannia v nauko-vo-mystetski kartyni svitu (na materialy ukrayinskoï mystetskoï terminolohii): monohrafiia. Kyiv, 326.

Kachmar O. Yu. (2010). Kontsept yak ob'iekt doslidzhennia kohnityvnoi linhvistyky i linhvokulturolohii: do postanovky problemy. Problemy romano-hermanskoï filolohii. Uzhhorod: Lira, 32–38.

Konoenko V. I. (2006). Kontseptolohiia v linhvistychnomu aspekti. Movoznavstvo, 111–117.

Kratsilo S. O. (2014). Kontsept u linhvokohnityvnykh vymirakh. Materialy mizhnarodnoi nauko-vo-praktychnoi konferentsii «Suchasnyi vymir filolohichnykh nauk». Lviv: Naukova filolohichna orhanizatsiia LoHos, 50–54.

Martinyuk A. P. (2012). Linhvistychna kontseptolohiia: metodolohichni platf ormy, metodyky analizu, perspektyvy rozvytku. Naukovyi Visnyk Volynskoho nat-

- sionalnogo universytetu imeni Lesi Ukrainky. Serii: Filolohichni nauky. Lutsk: VNU. P. 81–88.
- Minskii M. (1979). Freimy dlia predstavleniia znaniy. Izd.: Enerhiia, 151.
- Nikonova V. H. (2007). Trahediina kartyna svitu v poetytsi Shekspira: monohrafiia. Dnipropetrovsk, 364.
- Petrik T. V. (2012). Freimova struktura kontseptu «liudyna» u chenelinh-dyskursi kraiona. Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii inozemni movy, 37–41.
- Poluzhin M. M. (2002). Kontsepty yak spivvidnoshenni zi znachenniam poniattia. Kultura narodov Prychornomor'ia. No. 32, 109–111.
- Prikhodko A. M. (2008). Kontsepty i kontseptosystemy v kohnityvno-dyskursnii paradyhmi linhvistyky. Zaporizhzhia: Prem'ier, 332.
- Radzievska T. V. (2010). Narysy z kontseptualnogo analizu ta linhvistyky tekstu. Tekst — sotsium — kultura — movna osobystist: monohrafiia. Kyiv, 491.
- Selivanova O. (2004). Narysy z ukrainskoi frazeolohii (psykhokohnityvnyi ta etnokulturnyi aspekty). K. Cherkasy: Brama, 276.
- Selivanova O. (2006). Suchasna linhvistyka: terminolohichna entsyklopediia. Poltava: Dovkilla-K, 716.
- Slukhai N. V. (2011). Kohnitolohiia ta kontseptolohiia v linhvistychnomu vysvitleni: navchalnyi posibnyk. K.: Vydavnycho-polihrafichnyi tsentr «Kyivskiy universytet», 367.
- Stepanov V. V. (2015). Freimove modeliuвання kontseptu ZHYTTIA (na materialii «Anhlo-ukrainskoho frazeolohichnoho slovnyka». Naukovi studii — KhKhI (kultura, osvita — antropotsentrychni paradhmy i suchasnyi svit). Filosofiia. Filolohiia. Pedahohika. Ekonomika, 102–120.
- Fedoniuk V. Ye. (2010). Movna kartyna svitu i typolohiia K. H. Yunha. Opera Slavica, 43–49.
- American Heritage Dictionary of the English Language. (2015). Houghton Mifflin Harcourt, 2112.
- Cambridge Advanced Learner's Dictionary. (2013). Cambridge University Press, 1856.
- Christie A. (2011). A murder is announced: A Miss Marple Mystery. William Morrow Paperbacks, 320.
- Collins English Dictionary. (2014). UK, 2340.
- Cronin J. (2005). The Summer Guest. Random House Publishing Group, 384.
- Kinsella S. (2000). The secret dreamworld of a shopaholic. London: Black Swan, 320.
- Langacker, R. W. (2000) A course in cognitive grammar. Manuscript. Preliminary draft. San Diego: UCSD, 73.

Стаття надійшла до редакції 12.12.2023 року